

Pasningsvejledning for Ildsalamander

Foto: Henrik Bringsøe.

Videnskabeligt navn: *Salamandra salamandra*

Dansk navn: Ildsalamander.

Udseende: En mellemstor til stor salamander med en længde på op til 30 cm. De underarter af ildsalamanderen, som almindeligvis ses i handlen, bliver dog kun 16-20 cm. Hovedet er en smule fladt med store øjne. Bag hvert øje er der en stor, aflang giftkirtel. Kroppen er robust, og benene er korte og kraftige. Ned langs ryggen er der to rækker af kirtelåbninger, og på hver side af ryggen er der en række af mere eller mindre tydelige vorter. Halen er rund i tværsnit og som regel kortere end kroppen.

Oversiden er normalt kulsort med gule pletter eller striber. Visse underarter kan dog være næsten helt gule, og nogle har røde pletter blandet med de gule. I Nordspanien kan ildsalamanderen endda være brun. Undersiden er grå; enten ensfarvet eller med spredte gule pletter.

Hannen er slankere end hunnen, har en mere udstående, hvælvet kloak og lidt længere forben.

I Nordafrika, Mellemøsten og på Korsika findes andre arter af ildsalamandre, som ligner ildsalamanderen til forveksling. Disse arter ses dog kun yderst sjældent, hvis overhovedet, i handlen. Ellers kan ildsalamanderen kun forveksles med plettet salamander (*Ambystoma maculatum*) og tigersalamandrene (*Ambystoma mavortium* og *A. tigrinum*) fra det østlige USA. Disse arter mangler dog de store giftkirtler og kirtel-rækkerne på ryggen. Desuden er de lidt mere glathudede, har ret små, noget udstående øjne og en meget afrundet snude.

Udbredelse i naturen: Findes i store dele af Europa fra Nord-tyskland og sydpå til det sydligste Spanien, Italien og Græken-land.

Biologi: Ildsalamanderen er en landsalamander, som er tæt knyttet til skov – særligt bøgeskov – i store dele af udbredelses-området. I Sydeuropa findes den også i mere åbne og tørre områder. Ildsalamanderen er nataktiv og tilbringer dagen i skjul under sten og væltede træstammer, i gamle musehuller og selv-gravede gange under jorden. I tørre områder tilbringes de tørre sommermåneder dybt nede under jorden.

Hold i terrarium: Ildsalamandre holdes bedst i store, fugtige og kølige terrarier. Til et par vil et bundareal på 70 x 30 cm være passende. Vil man holde flere ildsalamandre sammen, skal terrariet være tilsvarende større.

Terrariet indrettes som en skovbund. Bundlaget skal nederst bestå af et drænlag af leca eller groft grus. Derpå kommer et tykt lag af sphagnum, som øverst dækkes af mos. Mosset udskiftes efterhånden, som det visner. På mosset placeres korkstykker, trærodde og lignende, som salamandrene kan bruge som skjul. Salamandrene vil dog ofte også grave gange i bund-laget. Terrariet kan med fordel beplantes med vedbend og forskellige små bregner. En stor, lavvandet vandskål fuldender indretningen. Ildsalamandrene vil også bruge vandskålen til at afsætte deres larver.

Temperaturen bør ligge på 18-22°C om sommeren og 5-10°C om vinteren. Årstidsforskellen er med til at få ildsalamandrene i ynglestemning og vil gavne deres generelle velbefindende. Ildsalamandre er ret følsomme over for høje temperaturer, og de tåler ikke temperaturer over 25-26°C i længere perioder.

Hvis terrariet står lyst (dog aldrig i direkte sol!), er det ikke nødvendig med kunstig belysning. Hvis man ønsker en ordentlig plantevækst, må det dog anbefales, at belyse terrariet 8-14 timer dagligt med lysstofrør eller elsparepærer.

Foder: Ildsalamandre er grådige og lette at fodre. Som udgangs-punkt æder de dog udelukkende levende foder. Regnorm, nøgen-snegle og forskellige, ikke for hurtige insekter, er udmærkede foderemner. Ildsalamandrene aflægger hurtigt deres skyhed og lader sig fodre fra hånden eller fra pincet. Voksne dyr skal fodres hver anden til tredje dag, unger lidt oftere.

Hold med andre dyr: Ildsalamandre er fredelige over for hinanden, og så længe terrariet er stort nok, kan man sagtens holde flere eksemplarer sammen. De kan også holdes sammen med andre fredelige landsalamandre af samme størrelse. Mindre salamandre vil de ofte betragte som føde.

Adfærd: Ildsalamanderen er en af de få salamandre, som føder levende unger. Om efteråret, vinteren eller foråret opsøger den vandløb, hvor den afsætter sine larver. Larverne fuldender så deres udvikling i vandet. Visse underarter har endda sprunget larvestadiet helt over og føder færdigtudviklede unger på land.

Giftighed: Hvis den bliver generet, kan ildsalamanderen udskille en mælkevid gift fra giftkirtlerne og kirtelrækken ned langs ryggen og halen. Giften smager meget grimt og brænder på tungen, men den er ikke umiddelbart farlig for mennesker. Alligevel bør man vaske hænder, når man har håndteret en ildsalamander.

Levealder: I naturen bliver ildsalamandre i gennemsnit 8 år gamle. I fangenskab bliver de som regel 10-15 år, men kan i visse tilfælde blive endnu ældre. Den ældste ildsalamander, man kender, blev 50 år gammel.

Sygdomstegn: Sunde ildsalamandre har en blank, skinnende hud og klare øjne. Åbne sår og en mat hud er tegn på sygdom. Ildsalamandre må heller ikke virke dvaske og bør være opmærksomme og gerne kravle væk, hvis de berøres.

Lovgivning: I Europa er ildsalamanderen fredet i naturen. Man behøver dog ingen tilladelser for at holde ildsalamandre i fangenskab, så længe der er tale om opdrætsdyr

Frøgruppen
www.nhf.dk/dartfrog

Denne pasningsvejledning er for hold af padder som hobbydyr. Disse padder kan også holdes forsvarligt på andre måder end beskrevet i denne vejledning.

Ver. 1 2008/9 Tomas Bille.